

A close-up photograph of a person's hands cupped together, holding a small amount of water. The hands are positioned in the center-left of the frame. The background is a dynamic, flowing body of water, possibly a river or stream, with white foam and ripples. The lighting is natural, highlighting the texture of the water and the skin.

Ansvar för dagvatten

VA-mässan 2022

DEL 1

Juridik och riktlinjer

Nuläge

Behov av dagvattenavledning

Vattentjänstlagens 6 § (förenklad)

Om det finns behov av att dagvatten leds bort från en bebyggelse **ska kommunen**

1. Bestämma verksamhetsområde
2. Se till att VA-huvudmannen ordnar en långsiktigt fungerande dagvattenanläggning snarast.

Behovet ska utredas utifrån följande perspektiv:

1. Behov för människors hälsa
2. Behov för miljön
3. Större sammanhang

Behovet

Hälsoskyddsskäl

Risk för översvämningar och därmed fukt och mögel i fastigheten, vilket kan vara hälsoskadligt.

Miljöskyddsskäl

Behov av rening av dagvatten för att förhindra skadliga utsläpp.

Omständigheter som domstolarna lagt till grund för behovsprövningen

Hårdgjorda ytor

Växande område

Kuperat område

Markförhållanden

Dagvatten belastar
spillvattenledningar

Fastighetsägares
beskrivning av
problem

Rättigheter & skyldigheter

HUVUDMANNEN

- Ska ordna en allmän anläggning när kommunen beslutat om verksamhetsområde (6§)
- Ska dimensionera anläggningen och sköta den så att den uppfyller skäliga anspråk på säkerhet (13§)
- Har rätt att (ska) ta ut avgifter enligt beslutad VA-taxa
- Avgifterna får täcka nödvändiga kostnader (30§)

FASTIGHETSÄGARNA

- Har rätt att använda den allmänna anläggningen (16§)
- Ska betala avgifter enligt VA-taxan (bl.a. 24§)
- Får inte skada den allmänna anläggningen eller skapa olägenhet för huvudmannen (21§)

Begränsningar

Vad gäller idag?

Det saknas stöd i vattentjänstlagen för att begränsa mängden dagvatten som släpps till den allmänna anläggningen.

Kraven i 6§ gäller även om det finns regler i detaljplanen, dvs. finns behov ska en anläggning ordnas.

Förändring kan vara på gång.

DEL 2

Juridik och riktlinjer I framtiden

Önskelista och förhoppningar framåt

SVENSKT VATTEN?

- Jobbar för att revidera ABVA så att fastighetsägarna får ta större ansvar för dagvattnet.
- Troligtvis någon form begränsning av mängden dagvatten.
- När?

ÄNDRAD LAGSTIFTNING?

- Regeringen utreder om kommunen ska få ställa krav på fastighetsägare att hantera dagvatten i befintlig bebyggelse.
- Utredningen får föreslå lagändringar.
- Utredning klar senast den 20 juni 2023.
- Om och när det resulterar i nya lagregler vet vi inte idag.

DEL 3

Arbetet med dagvatten

Oavsett nuläge eller framtid

Dagvattenansvaret

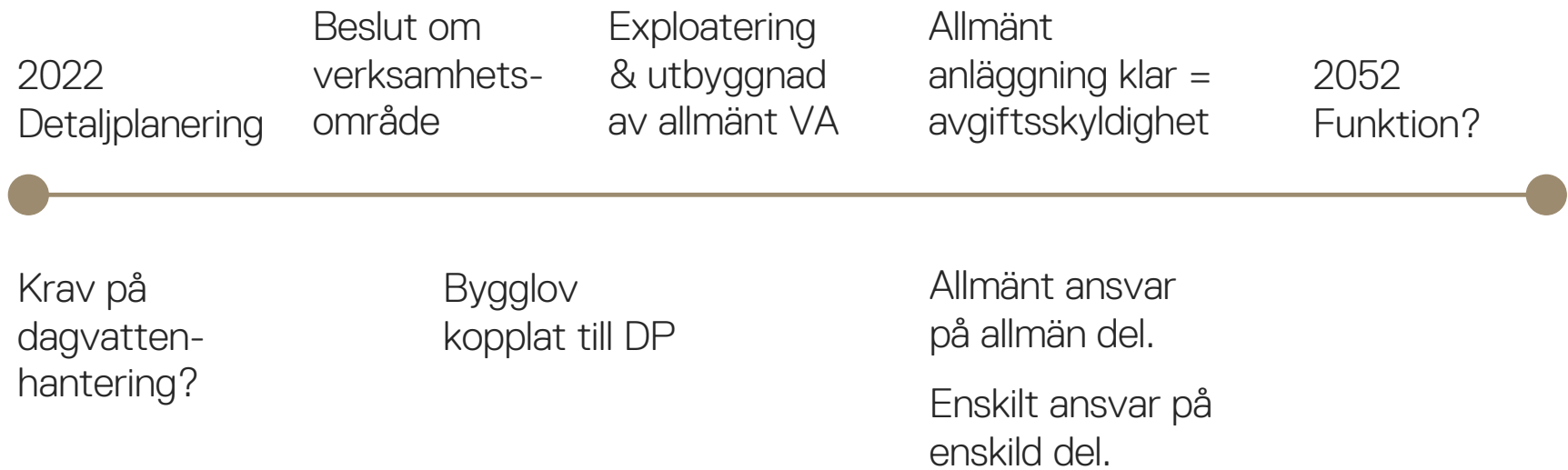
I väntan på...

Det blir kanske möjligt att lägga visst ansvar på fastighetsägare framöver. Vi vet inte hur och hur mycket.

Vilka utmaningar står vi inför oavsett?

Processen från plan till framtid

Process vid exploatering

Krav ställs ibland på
exploatören – de måste ordna
dagvattenanläggningar på
kvartersmark.

Huvudmannen ordnar
allmän anläggning.

Huvudmannen
fakturerar
dagvattenavgift
enligt gällande taxa.

Ny fastighetsägare tar över
ansvar för drift och
underhåll på tomtmark.
Överlämning?

Underhåll och drift

Hur ska dagvattenhanteringen bli långsiktigt hållbar?

- Om ansvaret tas helt av VA-huvudmannen?
- Om ansvar läggs över på fastighetsägare?
- Vilka förutsättningar finns för att styra och kontrollera över tid?

Rättigheter & skyldigheter

Vad innebär vattentjänstlagens regler?

SPELREGLER

- Ordna vattentjänster enligt 6§
- Uppfylla skäliga anspråk på säkerhet – 13§
- Tillträde för att undersöka VA-installationen - 41§
- Rätt att använda den allmänna anläggningen -16§
- Skyldighet att betala avgifter - 24§ mfl

Funktion över tid

Vem är mest lämplig att sköta en dagvattenanläggning?

Huvudmannen ska ha kompetens och resurser för att sköta drift, underhåll och långsiktig planering av den allmänna anläggningen. Det är en del i uppdraget.

- Hur säkerställs långsiktighet i enskilda anläggningar?
- Vad kan huvudmannen eller kommunen göra om en enskild anläggning inte fungerar?

Funktion över tid

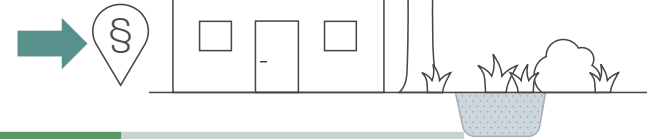
Svårt att styra över det privata

VA-huvudmannen får inspektera och kommentera.

VA-huvudmannen **kan inte bestämma hur** fastighetsägaren ska sköta sin anläggning.

Orsakar fastighetsägaren skada på den allmänna anläggningen?

Förbindelsepunkt
och ansvarsgräns

Kommunal planering

Dagvattnet behöver finnas med tidigt i planeringen

- Behovet av dagvattentjänster enligt 6§ behöver utredas samtidigt som nya detaljplaner tas fram.
- Vad kan regleras i planen gällande dagvatten?
- Planera vilka dagvattenlösningar som är lämpliga utifrån områdets förutsättningar. Hur behöver den allmänna dagvattenanläggningen utformas?
- Samarbeta inom kommunen och hitta metoder för att fördela kostnader och ansvar om anläggningar används av flera enheter.
- Särredovisa alla dagvattenkostnader så att dagvattenavgiften kan spegla verkligheten.

TACK FÖR MIG!

Följ oss på

Prenumerera gärna på vårt nyhetsbrev & månadens artikel!

www.vastrategi.se, christina.gard@vastrategi.se

